

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922200537
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2022:5922200537.2

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. X., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa matky: M. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. E. XX, V., t.č. ÚVV a ÚVTOS Žilina, Hlboká cesta 21, priechodok A/5, 010 24 Žilina 1, a otca: S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, V., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne zveruje mal. X. X., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, V..

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. X. X., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. dieťaťa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 11P/60/2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 28.03.2022 sa otec mal. Lejli domáhal, aby súd zveril mal. dieťaťu do jeho osobnej starostlivosti a určil, že zastupovať ho a spravovať jeho majetok bude otec, matku žiadal zaviazat' na platenie výživného výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám otca a zároveň stretávania matky s mal. dieťaťom nežiadal upraviť. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť mal. dieťaťu do jeho osobnej starostlivosti a matku mal. dieťaťa zaviazat' na povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v nevyhnutnej miere, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám otca.

2. Návrh otec mal. dieťaťa odôvodnil tým, že s matkou mal. dieťaťa nie sú manželia, pričom rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/85/2015-26 zo dňa 01.02.2016. ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.03.2016 bola dcéra zverená od osobnej starostlivosti matky s tým, že ona sa bude o ňu starať a výlučne ona bude dcéru zastupovať a spravovať jej majetok. Dňa 16. resp. 17.03.2022 zasahovala hliadka v domácnosti matky s tým, že matku vzali do väzby. On šiel náhodou okolo jej domácnosti, kde videl, že zasahujú policajti, pri ktorých stála jeho dcéra Lejla. Policajnú hliadku informoval, že je otcom dieťaťa, ktorý mu ju odovzdali do starostlivosti a jej matku zatkli. Od uvedeného obdobia sa riadne stará o svoju dcéru, s ktorou má vytvorený pekný vzťah. Domnieva sa, že matka jeho dcéry bude odsúdená a z tohto dôvodu má záujem prevziať starostlivosť o dcéru. Býva spolu s jeho matkou v 2-izbovoni byte, ktorý je vo vlastníctve jeho brata. V uvedenej domácnosti doposiaľ realizoval stretávanie s dcérou, so starou mamou si rozumie, je na nich oboch zvyknutá. Od kedy je u neho, chodí riadne do školy, s

triednym učiteľom je v telefonickom kontakte a je ním oboznámený o všetkých skutočnostiach. Pracujem na stavbách, avšak bez zmluvy, či živnosti. Jeho mesačný príjem cca 1000 eur je postačujúci na jeho výdavky, ako aj na zabezpečenie starostlivosti o X.. Nakoľko s matka sa aktuálne nemôže postarať o dieťa, je dôvodné, aby súd rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinnosti k dieťaťu. Vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že nie je oprávnený zastupovať dcéru a spravovať jej majetok a jej matka, ktorej bola zverená je vo väzbe.

3. Zo správy s prešetrenia pomerov vykonanom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR Ružomberok“) zo dňa 31.03.2022 vyplynulo, že otec maloletej býva spolu so svojou matkou p. Y. X., nar. XX.XX.XXXX v 2-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve brata p. X.. V uvedenej domácnosti býva od 16.03.2022 aj mal. X.. Domácnosť bytu pozostáva z kuchyne, spálne p. X., spoločnej izby p. X. s mal. dieťaťom, kúpeľne spojenej s WC. Domácnosť je zariadená potrebným nábytkom, ktorý plní svoj účel a domácnosť v čase šetrenia bola udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. Mal. X. má v spoločnej izbe s otcom vytvorený dostatočný priestor na trávenie voľného času, učenie sa a spanie na samostatnom lôžku, s dostatkom úložného priestoru pre osobné veci mal. dieťaťa. Otec mal. dieťaťa uviedol, že od príchodu mal. X. do ich domácnosti sa plne adaptovala. Domácnosť otca je pre ňu známa, nakoľko v nej dochádzalo k stretávaniu sa otca s mal. dieťaťom doposiaľ. Zároveň p. X. potvrdil, že mal. X. má vytvorený blízky vzťah s jeho matkou, nakoľko s ňou v spoločnej domácnosti v minulosti dlhšie obdobie bývala. Príjem otca je neoficiálne vo výške 1000 eur z vykonávaných pomocných stavebných prác, ktorý považoval za postačujúci na jeho výdavky, ako aj na zabezpečenie potrieb mal. dieťaťa. Z uvedeného príjmu sa podieľa v jednej polovici na výdavkoch spojených s domácnosťou, uhrádza internet v sume 14 eur mesačne. V aktuálnom mesiaci uhradil stravné mal. dieťaťu v školskej jedálni. Ostatné výdavky otca, ako aj mal. dieťaťa sú bežného charakteru. Pediatrom mal. dieťaťa je MUDr. L. L. Ružomberok, zdravotný stav mal. je aktuálne dobrý. V najbližšom období je 12.04.2022 objednaná k zubárovi. Mal. X. aktuálne navštevuje piaty ročník na ZŠ Bystrická cesta Ružomberok, kde je plne adaptovaná a dosahuje primerané vyučovacie výsledky v rámci svojich vedomostí. V rámci školy sa stravuje v školskej jedálni. V rámci školy navštevuje bezplatný krúžok Vareška. P. X. upovedomil triedneho učiteľa ohľadne situácie mal. X. a je s ním v telefonickom kontakte. Aktuálne dnes sa otec mal. chce zúčastniť rodičovského združenia. P. X. sa vyjadril, že zvláda starostlivosť o mal. X., dcéra ho podľa jeho vyjadrenia rešpektuje a majú medzi sebou vytvorený pekný vzťah. U mal. dcéry neeviduje žiadne výchovné problémy a o aktuálnej situácii ohľadne jej matky s mal. dcérou viedol otvorený rozhovor. Mal. X. je v telefonickom kontakte s matkou a aktuálne dnes ju ide navštíviť do väzby. Mal. X. vo voľnom čase začala od príchodu do domácnosti otca pravidelne denne navštevovať krytú plaváreň v Ružomberku.

4. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 9P/85/2015-26 zo dňa 01.02.2016 schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa mala o mal. X. starať a výlučne matka mala maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal povinnosťou na platenie výživného vo výške 65 eur mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom 01.02.2016. Stretávanie otca s mal. X. upravil tak, že otec je oprávnený sa s ňou stýkať každý nepárny víkend v kalendárnom roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00. hod., každý párný týždeň v kalendárnom roku od štvrtka od 15.00 hod. do piatka 19.00hod., počas Vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 17.00 hod. pričom v prípade, ak by sa všeobecná úprava styku otca s mal. prelínali s osobitnou úpravou počas špecifikovaných Vianočných sviatkov platilo, že otec bude oprávnený stretávať sa s mal. iba v súlade s osobitnou úpravou styku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.03.2016.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

12. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

16. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

17. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Po oboznámení sa s návrhom otca mal. dieťaťa, s priloženými listinnými dôkazmi, ako aj s pripojeným spisom vo veci starostlivosti o maloletú X., súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom zverení maloletého

dieťaťa do starostlivosti otca. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia je daná už aktuálnou situáciou v rodine maloletého dieťaťa, keď maloletá X. sa aktuálne nachádza v domácnosti otca, nakoľko matka, ktorej bolo dieťa zverené rozhodnutím súdu do starostlivosti, sa aktuálne nemôže o dieťa starať, nakoľko od 16.03.2022 jej bola obmedzená osobná sloboda, pričom Okresný súd Ružomberok uznesením sp. zn. 2Tp/11/2022 zo dňa 18.3.2022 rozhodol o vzatí obvinenej do väzby. Súd sa zároveň dôkladne zaoberal situáciou v domácnosti otca mal. dieťaťa, keď zo správy kolízneho opatrovníka nevyplývali žiadne skutočnosti na základe ktorých by mal pochybnosti o zverení maloletého dieťaťa jeho otcovi. Otec mal. dieťaťa, navrhovateľ neodkladného opatrenia, sa už v súčasnosti o svoje dieťa stará, vytvoril preň v domácnosti vyhovujúce podmienky na starostlivosť a chce sa oň aj naďalej starať, pričom mal. X. prostredie v ktorom sa aktuálne nachádza pozná, keď sa s otcom pravidelne stretávala, má s ním vytvorený vzťah, ako aj vzťah so svojou starou matkou (otcovou matkou), s ktorou navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti. Súd tiež podotýka, že vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, pretože toto môže byť realizované len v základnom konaní. I zákonná lehota v ktorej súd musí vydať neodkladné opatrenie nasvedčuje tomu, že je nemožné, aby v tejto natoľko preskúmal pomery rodičov a ich detí, aby mohol rozhodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Až po vykonaní dokazovania vo veci samej bude mať súd ucelený prehľad o tom, či sú tu podmienky na to, aby došlo k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Lejle tak, ako to inicioval otec, pričom je nevyhnutné, aby mal. dieťa vyrastalo v harmonickom prostredí, kde bude mať zabezpečené všetky nevyhnutné základné potreby, výchovu, výživu, riadnu osobnú starostlivosť, pričom takéto prostredie v zmysle návrhu otca aktuálne matka nevie zabezpečiť, preto súd zveril maloleté dieťa do starostlivosti otca.

19. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté dieťa bude zabezpečovať otec, možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určeniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživou v nevyhnutnej miere. Súd má za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a to v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k určeniu výživného. Súd má vzhľadom k uvedeným skutočnostiam za to, že úprava výživného na maloletého neodkladným opatrením je v jeho záujme. Zároveň, tým že otec nebude povinný ďalej prispievať matke na výživu maloletej v súdom určenej výške 65 eur mesačne, vytvorí sa mu priestor, aby týmto pokrýval potreby maloletej dieťaťa. Súd toho času nemá dostatočne preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky mal. dieťaťa, pričom tieto otázky budú predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní, a preto určil výšku výživného v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery.

20. Súd tiež podotýka, že nariadené neodkladné opatrenie je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke starostlivosti o maloleté dieťa. Otázka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu bude po vykonaní štandardného dokazovania ustálená v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP).